

Titel: Was ist denn hier passiert?

Tema: Beschreibung und kreative Arbeit

Fag: Tysk

Målgruppe: 7.-8.

Data om læremidlet:

Bog: Julia Neuhaus og Till Penzek, Tulipan Verlag, 2015

Billedbogen er uden ord og lægger derfor op til at arbejde beskrivende og skabende med sproget. Dertil er illustrationerne sjove og underlige, så de kan skabe nysgerrighed og undren.

Forslagene til at arbejde med bogen kan appellere til elevernes fantasi og skabertrang samtidig med, at eleverne bruger sprog og strukturer, de kender. Denne pædagogiske vejledning giver bud på, hvordan mødet med nye ord og udtryk kan stilladseres, så eleverne får dem integreret i deres sprog.

Faglig relevans/kompetenceområder

Idet eleverne skal arbejde beskrivende og skabende, vil fokus være på deres arbejde med ordforråd og med at formulere sig i enkle sætninger og klare og forståelige budskaber. Eleverne skal anvende digitale medier til enkel sprogproduktion, og selvom produktionen er ordløs, er den koblet til mundtlig kommunikation og brugen af ord. Potentielt er det muligt at indtænke skriftlig kommunikation som sidefokus i arbejdet med bogen.

En væsentlig pointe i arbejdet med bogen er understøttelse og fastholdelse af elevernes nysgerrig, kreative skabertrang og læringslyst.

Ideer til undervisningen

Vejledningen er organiseret i: Før, mens og efter læsning.

Vor dem Lesen

Før I går i gang, kan det være en god ide at facilitere, at eleverne kort kan repetere allerede kendt ordforråd og strukturer, fx farverne og chunks til at beskrive, hvad de ser: 'Ich sehe...', 'Auf dem Bild gibt es...' osv. Hvis de ikke rigtig kan huske farverne, kan du lave en poster eller lign. til eleverne, så de kan komme med i beskrivelserne af bogens billeder.

Während

Bilder beschreiben

Vælg et billede, og lad eleverne parvis arbejde med at beskrive det, de reelt ser på det. Eleverne kan beskrive for et andet par eller optage deres beskrivelser.

Du kan stilladser dem ved at lade dem bruge ordforrådet, som er til hvert opslag (se elevark med ordforråd). Lad dem bruge lidt tid på at sætte sig ind i det ordforråd, der er relevant for det valgte billede,

før de begynder på beskrivelserne.

Fragen und Antworten - was ist denn hier passiert?

Lad eleverne svare på et par spørgsmål til billedet, de arbejder med. Spørgsmål, som skal afdække deres antagelser om, hvorfor situationen er som vist. Her arbejder de med at formulere deres antagelser. De kan skrive deres svar og/eller de kan optage deres svar. Nogle kan måske nøjes med at skrive nøgleord for at kunne formulere svar.

Forslag til spørgsmål

1.opslag: Warum fliegt der Hund wie ein Ballon?

2.opslag: Warum haben die Enten Haare/Perücke auf dem Kopf? Warum spielt eine Ente Gitarre?

3.opslag: Warum ist eine Blume so hoch? Warum klammert der Mann sich an die Blume?

4.opslag: Warum hat der Astronaut Graffiti auf seinem Raumanzug?

5.opslag: Warum fliegt die alte Dame in ihrem Auto am Himmel?

6.opslag: Warum sind der Mann, der Hund und die Enten in einem Raum mit verschiedenen Sachen?

7.opslag: Warum hat das Kind, der Teddybär und die Schildkröte lange, blaue Haare. Warum ist der Friseur überrascht?

8.opslag: Warum steht der Mann fast nackt in den schneebedeckten Bergen?

9.opslag: Warum fehlt ein Stück des Schiffs? Warum ist es auf Grund gestoßen?

10.opslag: Warum gibt es eine Menge Krebse im Weltall? Warum befindet sich die Erde im Wasser?

11.opslag: Warum sind die Kaninchen und die Tauben in der S-Bahn? Warum tragen sie dunkle Brillen und einen Bart?

12.opslag: Warum sind die Fenster im Haus und die Brillengläser des Mannes kaputt gegangen? Welche Rolle spielt die Katze?

Brug OM

Eleverne kan arbejde med 'kreativ skrivning', hvor de bruger en oversættelsesmaskine (OM) som partner. De skriver først en tekst på dansk og derefter så meget som muligt af den på tysk uden brug af OM. De kommer her gennem overvejelser, fx omkring ordvalg, sætningslængde og tekstens tone.

Eleverne sætter nu deres danske tekst ind i OM og ser på dens forslag til den tyske tekst. Husk at fortælle eleverne, at OM-værktøjerne giver de mest korrekte bud, når der er tale om at oversætte ord i kontekst. De sammenholder teksten med den, de selv havde skrevet og får potentielt input til nye vendinger eller rigtige ord i den givne kontekst, som de kan integrere i deres sprog. Husk at minde eleverne om at være kritiske over for oversættelserne, og prøv fx deepL, som har ordforslag. Husk dem på, at de kun skal bruge ord, de kender eller kan forstå.

Was denken die Personen oder die Tiere?

Eleverne kan reflektere over, hvad personerne, dyrene, genstandene måske siger/tænker. Lad dem notere dette på post-its, som de sætter på billederne.

De har måske brug for stilladserende ord og udtryk til denne opgave, fx '... merkwürdig aussehen', 'Angst haben', 'phantastisch', 'was ist los?', 'echt toll'. Eleverne fremlægger i par deres bud på, hvad personer eller dyr tænker.

Når eleverne har lavet deres faktuelle beskrivelser, svaret på spørgsmål og givet bud på personer og menneskers tanker, som afdækker elevernes antagelser, scanner de QR-koden, eller I gør det sammen i klassen. De/I ser den lille trickfilm, og sammen gennemgår du vigtigt ordforråd til at beskrive, hvad der reelt var årsagen til situationen på billedet. Eleverne byder ind med ord og udtryk.

Derefter sidder eleverne parvis og formulerer sætninger, hvor de bruger ordforrådet og udtrykkene til at forklare baggrunden for situationen på billedet.

Eleverne kan dele deres konstateringer med andre par eller via forskellige CL-strukturer, fx Par-sammenligning, Par på tid, Ordet rundt eller Dobbeltcirkler ©

Nach dem Lesen

Digitale Medien – Macht eure eigenen ‚Was ist denn hier passiert-Bilder und Filme‘

Eleverne kan selv arbejde skabende med billeder og film, hvor teknologier inddrages, fx programmet [Stop Motion i Skoletube](#). [På Skoletube er der instruktion til at komme i gang med programmet.](#)

Før eleverne går i gang med deres film, kan du præsentere dem for nogle kriterier for den, fx elementer der skal være med i filmen og kombinationsmuligheder, Det er en god ide at give eller skabe valgmuligheder sammen med eleverne inden for ordforråd, de allerede kender, fx kroppens dele, dyr og mad (jf. matricen herunder). Eleverne kan skabe figurer ved at klippe dele ud fra blade, så de fx klipper et menneske ud, og sætter en lampe på som hoved og en fuglevinge på som arm. De figurer, de skaber, skal placeres i et miljø, de kender lidt til, fx boligen eller sportspladsen. Det handler om at vælge universer, som eleverne kender, så de kan arbejde med 'kendt miljø, der møder ukendt figur'. Se og vis evt. filmen på [posten i mitcfu](#) under Supplerende materialer: Se filmen "Stop Motion CFU" for at få visuelle forestillinger om opgaveløsningen. Hvis eleverne har fagligt overskud, kan du skitsere friere rammer ift. miljø mv.

Lav evt. en matrice til eleverne, med de kategorier, der er relevante for dem, så de ved, hvad de kan kombinere, når de skaber deres figur, fx Tier, Möbel, Essen. Elevere må ikke bruge elementer fra Tier-Tier eller Mensch-Mensch, men skal vælge fra forskellige kategorier. De nævnte er blot forslag, som du kan udskifte med andre kategorier.

	Tier	Mensch	Möbel	Essen
Tier				
Mensch				
Möbel				
Essen				

Ved denne opgave vil eleverne bruge ordforråd fra universer, de kender, og være medskabere af et materiale, som kan bruges af deres kammerater eller evt. af elever fra andre klasser, en venskabsklasse eller lign. Det kan bruges på samme måde som foreslået i opgaverne ovenfor. Du/læreren i den modtagende klasse må vurdere, hvor meget eleverne skal stilladseres med ordforråd og spørgsmål.